خراسان جنوبی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی

یک شنبه
۷شهریور ۱۴۰۰
۲۰ محرم ۱۴۴۳
شماره ۳۶۲۴

اذان ظهر۱۲:۳۴
غروب آفتاب۱۹:۰۲
اذان مغرب۱۹:۲۰
اذان صبح فردا۴:۴۲
طلوع آفتاب فردا۶:۰۶

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر مسئول:
محمد سعید احدیان
سردبیر: علی ولیزاده

دفترمرکزی: مشهد،بلوارشهیدصادقی(سازمان آب)
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱
نمابر دبیرخانه: ۳۷۶۲۴۳۹۵-۰۵۱
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

سرپرستی استان خراسان جنوبی:بیرجند،خیابان مدرس،خیابا ن باهنر غربی،شماره۷۷
تلفن سرپرست: ۳۲۴۵۸۶۳۹ - ۰۵۶
تحریریه: ۳۲۴۵۸۰۴۹ -۰۵۶
نمابر تحریریه : ۳۲۴۵۸۰۵۴ - ۰۵۶

واحد آگهی و اشتراک: ۳۲۴۴۸۰۵۲ - ۰۵۶
صندوق پستی: ۵۱۴- ۹۷۱۷۵
نمابر آگهی و اشتراک: ۳۲۴۴۸۰۵۳ - ۰۵۶
چاپ:شهرچاپ‌خراسان

خاطرات قدیمی ها از علمای بزرگ بیرجند

وارستگان بی ادعا

سید حسین حسینی

«.... ارادت خاصی به آقا داشتم و با این که در سن نوجوانی بودم همیشه پشت سرش نماز می خواندم. خیلی خوش بیان و خوش برخورد بود، صبح ها بعد از نماز منبر می رفت و صحبت می کرد .... «آقا» خیلی متواضع بود حتی جلوی پای بچه ها هم بلند می شد به همین دلیل نسل جوان و حتی نوجوان ارتباط خوبی با ایشان داشتند و...»

خراسان جنوبی و از جمله بیرجند از گذشته های دور مهد علما و انسان های وارسته ای بوده است که با وجود درجه های علمی بالا، عاشقانه در بین مردم زندگی و تا حد توان برای رفع مشکلات آن ها تلاش می کردند و پناهگاه مردم در امور مختلف، محضر این علما بود. علمایی وارسته و دانشمند مانند آیت ا... شیخ هادی هادوی، شیخ محمد باقر گازاری (آیتی)، آیت ا... آیتی، آیت ا... تهامی، آیت ا... حائری، آیت ا... عارفی و... که هنوز نامشان در بین مردم با احترام زیاد مطرح می شود و نحوه سلوک مردمی آن ها نقل محافل است. وقتی پای صحبت افراد مسنی که محضر برخی از این علما را درک کرده اند می نشینی بعد از گذشت چندین دهه باز هم سر اسر وجودشان احترام می شود.

با نظر علما کار می کردیم

«محمد علی مویدی مقدم» متولد سال ۵ در بیرجند و از کاسبان قدیمی بازار با یادآوری خاطرات آن دوران می گوید: در زمان کودکی من، عالم اول شهر آیت ا... شیخ «محمد باقر گازاری» معروف به آیتی بود که نزد مردم احترام خاصی داشت، بعد از آن آیت ا... شیخ محمد حسین آیتی (عالم، شاعر و نویسنده آثاری چون بهارستان) مطرح بود که او هم از محبوبیت زیادی در میان مردم برخوردار بود. وی با اشاره به ارتباط قوی مردم با این علما اظهار می کند: دهه ۲۰ و ۳۰ زندگی مردم وابستگی زیادی به علما داشت و همه به خصوص کسبه با نظر آن ها کار می کردند. اگر عالم می گفت حق شما فقط ۱۰ به یک است همه بدون استثنا رعایت می کردند و ۱۰ به ۲ هم نمی شد. ما تحت فتوای آیت ا... آیتی بودیم و هر چه می گفتند حتی اگر به ضرر ما بود باز هم چشم می گفتیم.

«محمد حسین قنادان» متولد سال ۳ در بیرجند و ساکن تهران هم با یادآوری خاطرات خود از علمای گذشته شهر می گوید: در زمان کودکی من، عالم اول شهر شیخ «محمد باقر گازاری» معرف به آیتی بود که من رحلت ایشان را در حدود سال ۱۳ به یاد دارم و بعد شیخ محمد حسین آیتی و همچنین شخصی به نام شیخ فضل ا... بود که ارادت خاصی به ایشان داشتم و با این که در سن نوجوانی بودم همیشه پشت سر ایشان نماز می خواندم. خیلی خوش بیان بود و صبح ها بعد از نماز منبر می رفت و صحبت می کرد، آپاندیس داشت، برای عمل جراحی به مشهد اعزام شد که متاسفانه در بین راه درگذشت و خیلی ها برایش غصه خوردند.

بعد به جای وی آیت ا... تهامی آمد. آیت ا... حائری هم از نجف آمد و این ها هم با وجود این که وزنه های بزرگ علمی بودند، ارتباط بسیار نزدیکی با مردم داشتند.

احترام به بچه ها

سید «حسن حسینی نژاد» هم از قدیمی های بیرجند با اشاره به شخصیت مردمی آیت ا... تهامی می گوید: مرحوم «تهامی» شخصیتی منحصر به فرد داشت و با وجود موقعیت های خوبی که می توانست در جاهای دیگر داشته باشد، عمر خود را در این شهر وقف خدمت به مردم کرد. من توفیق رفتن به خانه ایشان را نداشتم ولی مردم خیلی راحت به منزل ایشان رفت و آمد می کردند و در بین مردم بود. بسیاری به حق گفتند که اگر در قم حضور داشت به طور قطع مرجع تقلید می شد.

وی ادامه می دهد: در مسجد چهار درخت نماز می خواند. آن موقع ارتباط صمیمانه ای هم بین علما و مردم، وجود داشت. روز عید مردم به دیدار وی می رفتند و روی یک سینی سکه های ۲ ریالی و ۵ ریالی به عنوان عیدی قرار داده بودند که مردم برای تبرک هر کدام یک سکه بر می داشتند.

او با اشاره به شخصیت آیت ا... عارفی هم می گوید: وی شخصیت مردمی و در عین حال جدی داشت و سرپرست مدرسه معصومیه بود و به همراه آیت ا... تهامی زحمت زیادی در آن جا کشید و عمده علمای شهرستان بیرجند و اطراف شاگردان این دو بزرگوار بودند که خیلی هایشان در کشور هم مطرح هستند. آقای عارفی دیدارهای مردمی زیادی داشت و خیلی ها بودند که از تهران برای دادن خمس و سهم امام به ایشان، راهی بیرجند می شدند.

وی با یادآوری خاطرات خود از آیت ا... حائری، می افزاید: آقای حائری، خیلی متواضع و مردمی بود. یک الاغ داشت و شخصی به نام «صیقلی» هم همیشه همراه ایشان بود و در بین مردم رفت و آمد می کرد و همانند اجداد خود به مردم مستمند کمک می رساند. در همه جا برای مردم منبر می رفت. بسیار وارسته و بی ادعا بود حتی یک بچه هم که پیش وی می رفت برایش بلند می شد و این برای ما که در آن زمان کودک و نوجوان بودیم خیلی ارزشمند بود.

برای نماز خیابان بسته می شد!

«حاج محسن چمنی»، متولد ۱۸ بستنی فروش قدیمی بیرجند است که هنگام درگذشت آیت ا... حائری جوانی ۱۸ ساله بود. او می گوید: قبل از تاسیس مسجد حائری، این محدوده آوازه خوبی نداشت و این برای عالمی مانند آیت ا... حائری بسیار سخت بود، بنابراین تصمیم به ساخت مسجد در این محل گرفت.

وقتی درباره رابطه آیت ا... با مردم می پرسم در حال بغض با انگشت خیابان را نشان می دهد و می گوید: خدا شاهد است وقتی به نماز می ایستاد با توجه به جمعیت آن زمان بیرجند که بسیار کمتر از حالا بود، آن قدر از همه قسمت های شهر جمع می شدند که سجاده آیت ا... را آن طرف خیابان پهن می کردند و تا پایان نماز خیابان بسته بود.

وی ادامه می دهد: از سویی آن قدر بین مردم محبوبیت داشت که وقتی درخواست کمک می کرد، با این که بیشتر آن ها وضع خوبی نداشتند، اما با همه وجود کمک می کردند. انسان بسیار متواضع و مردمی بود که مانند او کمتر دیده ام. تشییع پیکرش آن قدر شلوغ بود که خیابان جمهوری اسلامی فعلی که آن زمان رودخانه بود، مملو از جمعیت شد و تا چند روز مردم از شهرها و روستاهای اطراف برای عزاداری می آمدند.

«زیوری» کاسب ۸۰ ساله بازار هم با اشاره به شخصیت علمی آیت ا... شیخ محمد حسین آیتی می گوید: نوجوان بودم که با تعدادی از نمازگزاران مسجد برای تبریک عید نوروز به دیدار مرحوم آیت ا... شیخ محمد حسین آیتی رفتم.

ایشان با وجود درجات علمی بالایی که داشتند بسیار مردم دار بودند، آن روز بسیاری از بزرگان و مسئولان شهر هم بودند. صحبت عیدی پیش آمد و مرحوم آیتی اول درباره عیدی کلی شوخی کردند و همه خندیدند و بعد به همه عیدی دادند. همیشه در بین مردم و در دسترس بودند.

عمق سادگی در زندگی

حجی سید حسین حسینی ۵۳ ساله که از سال های دور افزون بر تحصیل و کار کارشناسی مسکن، در کار دام هم تجربه زیادی دارد خاطره جالبی از آیت ا... عارفی نقل می کند و می گوید: در دهه ۶۰ شرایطی پیش آمد که به چشم خود عمق سادگی را در زندگی آیت ا... عارفی مشاهده کردم. در آن زمان از طریق یکی از وابستگان ایشان، از من خواستند که دو راس بز مسن تر را که در خانه دارند با خود ببرم و برایشان دو بز جوان تر بیاورم. آن جا متوجه شدم ایشان در باغچه های خانه علف های مورد نیاز برای این ها را کاشته اند و خود به آن ها غذا می دهند و جالب این که عمده برنامه غذایی ایشان از محصولات شیر همین بزها بود.

آن چیزی که برایم عجیب بود این که همان بزهای مسن حسابی شیر می دادند. حتی بزهایی که من برده بودم بعد از چند روز که سر زدم دیدم نسبت به آن چه باید خیلی بیشتر شیر دارند و در آن جا مفهوم برکت روزی را به خوبی حس کردم.

وی ادامه می دهد: نمی دانم چه چیزی در درون علمای بزرگی مانند آیت ا... عارفی، آیت ا... آیتی و... بود که ناخودآگاه انسان را ملزم به احترام گذاشتن می کرد. الان هم هر زمان که به آرامستان بیرجند می روم ابتدا باید بر سر قبر آیت ا... عارفی عرض ادب کنم.

نکته سنجی آیت ا... عارفی

«حسن ریاسی» ۵۵ ساله بازنشسته آموزش و پرورش و کاسب بازار هم با یادآوری خاطرات گذشته می گوید: یادم می آید در دهه ۵۰ و زمانی که کودک ۱۰ یا ۱۱ ساله ای بودم روزی با پدر در خودرو در حرکت بودیم که متوجه حضرت آیت ا... عارفی شدیم که کنار خیابان منتظر وسیله بود. مرحوم پدرم توقف کرد. من به درخواست پدر به سرعت رفتم قسمت عقب ماشین نشستم ولی هر چه پدرم اصرار کرد، ایشان سوار نشد.

بعدها متوجه شدیم وی از این که پدر به من دستور جابه جایی داده بود ناراحت شده بود و اعتقاد داشت که این رفتار به شخصیت کودک لطمه وارد می کند.

این مسئله در کنار دیگر فضایل ایشان سبب شد که همیشه تصویر زیبایی از آن مرحوم در ذهنم باقی بماند.

آیت ا... عارفی شخصیت مردمی و در عین حال جدی داشت و سرپرست مدرسه معصومیه بود و به همراه آیت ا... تهامی زحمت زیادی در آن جا کشید و عمده علمای شهرستان بیرجند و اطراف، شاگردان این ۲ بزرگوار بودند که خیلی هایشان در کشور هم مطرح هستند

مرحوم «تهامی» شخصیتی منحصربه فرد داشت و با وجود موقعیت های خوبی که می توانست در جاهای دیگر داشته باشد، عمر خود را در این شهر وقف خدمت به مردم کرد

آیت ا... حائری، خیلی متواضع و مردمی و بسیار وارسته و بی ادعا بود حتی یک بچه هم که پیش وی می رفت برایش بلند می شد

فرهنگستان

چشم روشنی های فرهنگی

همزمان با هفته دولت چهار نگارخانه و دو مرکز آموزشی در استان به بهره برداری می رسد.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: پروژه های یادشده در حوزه فرهنگ و ارشاد اسلامی با ۲۹ میلیارد ریال اعتبار اجرا شده است.

«ناصر نبی زاده» از چشم روشنی های فرهنگ و ارشاد در این هفته نگارخانه و مرکز آموزشی وحدت در میان با اعتبار ۱۳ میلیارد ریال، نگارخانه آفتاب سرایان با ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال، نگارخانه خورشید بشرویه با اعتبار ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال نام برد و اضافه کرد: مرکز آموزشی و نگارخانه طلوع زیرکوه نیز از این پروژه هاست و بنا بود پروژه فقط به عنوان نگارخانه برنامه ریزی شود، اما با توجه به اهمیت فعالیت های هنری در حوزه های آموزشی و دانشگاهی در این شهرستان مرزی مرکز آموزشی نیز به پروژه نگارخانه اضافه شد.

این پروژه سال ۹۲ کلنگ زنی و حدود ۱۱ میلیارد ریال از اعتبارات استان و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای ساخت و تجهیز آن هزینه شد.

افزایش هزار مترمربعی فضای فرهنگی

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به این که با افتتاح پروژه های هفته دولت حدود هزار مترمربع به فضاهای فرهنگی استان اضافه می شود، گفت: هم اکنون حدود ۲۵ هزار مترمربع زیرساخت فرهنگی تخصصی در استان وجود دارد که در قالب نگارخانه، سالن نمایش، مراکز اداری و فرهنگی، سالن های چند منظوره، سینما و... است که ۹ هزار متر مربع آن طی سه سال گذشته افتتاح شده است.

وی با یادآوری این که ایجاد و فراهم سازی زیرساخت های حوزه فرهنگ و هنر، مقدمه ای برای جهش در دیگر حوزه هاست، اظهار امیدواری کرد که این فضاها موجب رشد و ارتقای سطح فرهنگی و هنری استان و محلی برای بروز و ظهور استعدادهای جوانان این شهرستان ها و بستر شایسته ای برای جلوه گری و رشد هنرمندان و فرهیختگان باشد.

امثال وحکم

دخترِ رضا کَبَله بریم، اُرسی بَالا بَالا

«دخترِ رضا کَبَله بریم، اُرسی بَالا بَالا» یکی دیگر از مثل های کتاب دستان ها و داستان هاست. مولف کتاب درباره این مثل توضیح داد: این عبارت دخترِ رضا کربلایی ابراهیم، ارسی بالا بالا خوانده می شود یعنی فلان کس خودنما و بی حجاب است.

دکتر «زنگویی» گفت: این عبارت برای تحقیر و تمسخر خطاب به زنی گفته می شود که به تقلید از کسی لباس یا کفش نامناسبی بپوشد که خلاف شرع و عرف باشد یا کارش مایه بی حجابی یا بد حجابی شود و برای تحقیر زنی که غرور و تکبر بی جا دارد به کار می رود.

دعوت به همکاری

به یک نفر موزع به همراه موتور سیکلت و گواهینامه (الزامی)، جهت توزیع روزنامه در سطح شهر بیرجند با شرایط ویژه نیازمندیم.

متقاضیان واجد شرایط میتوانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۳۲۴۵۸۴۲۰ و ۰۹۱۵۸۶۳۶۱۸۸ تماس و یا به آدرس: ۲۰متری سوم مدرس،باهنر غربی،پلاک۷۷ مراجعه نمایند.

۱۴۰۰۳۱۲۵۳/ج

کلک خیال

باید بمانی و بجنگی تا همیشه

چیزی نگو دیگر، سحر از در دهایت
شاید که حتّی شعر هم مَحرم نباشد
من دوره کردم شعرهایت را و دیدم
این شعر تلخ آخرین سهمم نباشد!
شاید تحمّل کردنش سخت است امّا
دل کندن از این شهر هم ممکن نباشد
هر جا که رفتی آسمان رنگش همین است
چشمان تو از چشم بد ایمن نباشد
من زخم ها خوردم ولی بوی وطن را
پای تمام کاج هایش لمس کردم
باد موافق آمد و از تو سرودم
اسم تو را با واج هایش لمس کردم
بانوی آب و آینه! دخت کویری
باید بیاموزی که دستان تو خالی است
باران ندارد آسمان شهر، دیدی
که پرسه این بادها از بی خیالی است!
شاعر نبودی، درد هم سمتت نیامد
هی زخم ها پشت سر هم در کمین شد
تنها و خسته بودی و دلتنگ، وقتی
شاعر شدی و درد با تو همنشین شد
شاعر شدی که بیشتر آشفته باشی
شاعر شدی که تا ابد شاعر بمانی
شاعر شدی که سعدی و خیّام و حافظ
یا گاه گاهی شمس تبریزی بخوانی
من گریه کردم با تو و آن شعر تلخت
این شهر، شهر دردهای بی شمار است
باید بدانی اَنگِ مستی می خوری تو
وقتی که می بینند چشمانت خمار است
ما مست شعریم و غزل، ای شاه بانو!
بگذار هر کس هر چه می خواهد بگوید
باید بمانی و بجنگی، تا همیشه
دنیا اگر پشت سر تو بد بگوید

وجیهه نوزادی

اولویت اعتبار با میراث فرهنگی خوسف

حوزه میراث فرهنگی خوسف در اختصاص اعتبار و عملیات در اولویت است. این تقسیم بندی بین سه حوزه گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی است که به دلیل اهمیت و وابستگی بخش های میراث و گردشگری به یکدیگر باعث شده است تا به گفته رئیس میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خوسف، بخش میراث فرهنگی در اولویت اختصاص اعتبار و تمرکز کار باشد چرا که فعال شدن حوزه گردشگری نیاز به فعال شدن بخش میراث دارد و وابسته به آن است و ابتدا باید آثار فرهنگی مرمت و بازسازی و پس از آن برای جذب گردشگر اقدام شود. در واقع هر سه حوزه به یکدیگر وابسته است اما می توان گفت که میراث فرهنگی و بعد از آن گردشگری در اولویت تخصیص اعتبار و انجام کار قرار دارد.

«صالحی» تاکید کرد: هر سه حوزه مهم است و هر کدام اولویت هایی دارد که تا دهه اول شهریور و پس از انعقاد تفاهم نامه ها مشخص می شود که در هر بخش کاری، چه پروژه و برنامه ای در راس است. به گفته وی با وجود این بخش میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به ترتیب بیشترین اعتبار را خواهد داشت چرا که حدود ۹۰ اثر تاریخی و بافتی با ۲۲ هکتار وسعت و قابلیت جهانی شدن وجود دارد.

«جلال» به خانه جلالیان بازگشت

خانه تاریخی جلالیان در بیرجند مرمت شد. این اقدام اولین مرحله از مرمت بنا با معماری ایرانی است. مدیر پایگاه بافت تاریخی بیرجند اعلام کرد: در عملیات مرمت از محل اعتبارات مشارکتی اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ۵۰۰ و همچنین ۳۵۰ میلیون ریال هم به عنوان سهم مالک در بنا هزینه شد.

«نصرآبادی» گفت: در اولین فصل مرمت این بنا سقف تیرپوش طبقه اول به دلیل آسیب موریانه به تیرها، به طور کامل جمع آوری و دوباره با تیرهای چوبی جدید پوشش شد.

به گفته وی تزیینات آجری با آجرهای مهری و قالبی از ویژگی های شاخص این بنای دوره پهلوی است که تفاوت سبک معماری اصیل ایرانی با معماری دوران گذار را در یک ساختمان به خوبی به نمایش می گذارد.

طلوع مرکز آموزشی و نگارخانه «طلوع» در شهرستان زیرکوه

مرکز آموزشی و نگارخانه «طلوع» شهرستان زیرکوه با حضور مهندس فرهادی معاون استاندار و مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان جنوبی و تعدادی از مسئولان استانی و شهرستانی به بهره برداری رسید. مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان جنوبی در این مراسم به روند ساخت این بنای فرهنگی اشاره کرد و گفت: قرار بود این پروژه فقط به عنوان نگارخانه برنامه ریزی و احداث شود اما با توجه به اهمیت انجام فعالیت های هنری در حوزه های آموزشی و دانشگاهی در این شهرستان، مرکز آموزشی نیز به پروژه نگارخانه اضافه شد.

«نبی زاده» افزود: اجرای پروژه در سال ۱۳۹۲ کلنگ زنی و حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان از اعتبارات استان و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای ساخت و تجهیز آن هزینه شد و این نگارخانه ظرفیت نمایش ۷۰ اثر هنری را دارد. وی ادامه داد: به جز این بنا، شهرستان زیرکوه به سالن نمایش نیاز دارد که فضا و زمین آن فراهم شده و با تخصیص اعتبار کار این پروژه نیز آغاز خواهد شد.

وی تصریح کرد: این نگارخانه و فضای آموزشی تنها فضای تخصصی فرهنگی و هنری در زیرکوه است و امیدواریم بستر شایسته ای برای جلوه گری و رشد هنرمندان شهرستان باشد. مهندس «فرهادی» معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار نیز ضمن قدردانی از تمامی کسانی که در بهره برداری از این پروژه نقش داشتند اظهار امیدواری کرد: با توجه به غنای فرهنگی خراسان جنوبی به خصوص مردم زیرکوه، در کنار خدمات عمرانی، شاهد توسعه فعالیت های هنری و فرهنگی در این شهرستان نیز باشیم.

رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان زیرکوه هم در این مراسم گفت: عملیات ساخت این پروژه از سال ۹۲ با زیربنای ۳۰۰ مترمربع آغاز شد و با هزینه ۱۰ هزار و ۲۲۱ میلیون ریال اعتبار استانی و دو هزار میلیون ریال اعتبار ملی به بهره برداری رسید.

سید «هاشم نبوی آبیز» افزود: تجهیزات سرمایشی، گازکشی و دوربین مداربسته نیاز به ۳۰۰ میلیون تومان اعتبار دارد و امید است با قول های مساعد داده شده به زودی عملیاتی شود. با توجه به تامین فضا و زمین مورد نیاز برای سالن نمایش نیز امید است با تخصیص اعتبار کار این پروژه نیز آغاز شود. وی از همکاری و همراهی مدیر کل و معاونان فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، فرماندار شهرستان زیرکوه، شهرداری و شورای اسلامی شهر حاجی آباد به منظور تحقق این اولویت فرهنگی در شهرستان قدردانی و تشکر کرد.

گزارش ویژه